

Spectrum maakt deel uit van Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv
Amstelplein 34
1096 BC Amsterdam

© 2026 Nico Groen & Bertram Mourits
© 2026 Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv, Amsterdam

Eerste druk november 2026

Ontwerp omslag: Loudmouth
Opmaak: Elgraphic

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

ISBN 978 90 00 40348 6
ISBN 978 90 00 40349 3 (e-book)
NUR 661
www.spectrumboeken.nl

Hou op met piekeren. Dat is nergens goed voor. Ga iets doen. Ga relaxen. Ga, weet ik veel, naar muziek luisteren. Naar David Bowie.

– Ali Smith, *Glyph* (2026)

Zet de radio aan en je hoort Bowie.

– Steve Vai

Inhoud

Voorwoord: vele levens	9
1 David Jones	11
2 Van lachende kabouter tot eenzame ruimtevaarder	27
3 Androgyn	45
4 Ziggy Stardust is een ster	65
5 Dystopische Bowie	87
6 Blue-eyed soul	103
7 De kameleon verschiet van kleur	117
8 Berlijn als redding	133
9 Pierrot revisited	155
10 Een nieuw alter ego: superster	169
11 Lekker in een bandje spelen	187
12 Luisteraar en volgeling	203
13 Exploderende ster	223
Coda: terug op aarde	241
Epiloog	243
Verantwoording	257
Illustratieverantwoording	259
Register	261

Voorwoord

Vele levens

Het is 1 maart 1975, de avond waarop dat jaar de Grammy's worden uitgereikt. Heel voorzichtig loopt David Bowie het trappetje af, onderweg naar het podium waarop hij de Grammy voor beste R&B-album zal uitreiken. Knalrood haar, keurige smoking, een vage blik naar het publiek.

‘Ladies, gentlemen...’ (Bowie laat een stilte vallen) ‘and others.’

Er wordt wat gelachen, maar Bowie lacht niet mee. Hij heeft zijn punt gemaakt. Iedereen is welkom, dames, heren en anderen. Hij wist hoe belangrijk het is om welkom te worden geheten, wie je ook bent, want hij was op dat moment al meerdere malen in zijn carrière iemand anders geweest: een beschaafde Britse verteller, een ruimtevaarder die over een ‘Space Oddity’ zingt, de kleurrijke rockster Ziggy Stardust en inmiddels een *blue-eyed soul man*.

Ze komen allemaal aan bod in dit boek, ook de alter ego's die nog zouden volgen: de raadselachtige Thin White Duke, de wereldster van *Let's Dance*, de volwassen kunstenaar en kunstliefhebber, de acteur. We volgen de levens van David Bowie op de voet vanaf het vroegste begin, wanneer hij in bandjes speelt die geen groot succes worden, tot de stadionoptredens die zo groot zijn dat hij zich nauwelijks meer op zijn gemak voelt. En we belichten ook de andere levens dan die van rockster.

Bowies laatste leven is dat van een gelukkig mens, die een volwassen kunstenaar durft te zijn, zich na enige moeite heeft ver-

zoend met zijn rol in de muziekgeschiedenis en niets meer hoeft te bewijzen. Ook dat leven is eindig, en als hij dat einde voelt naderen, regisseert hij het op een niet eerder vertoonde manier. Zo is Bowie een inspiratiebron, niet alleen voor muzikanten die zich willen vernieuwen, ook voor wie zoekt naar betekenis. David Bowie laat zien dat je altijd een ander leven kunt leiden om jezelf te blijven.

Met zijn inclusieve aanhef was Bowie een voorloper (het is, om maar eens wat te noemen pas een paar jaar geleden dat de NS overstapte van ‘Dames en heren’ naar ‘Beste reizigers’). Inmiddels is het een taak geworden om de waarden van Bowie te beschermen. Want de tolerantie ten opzichte van de *others*, degenen in de LHBTQI+-gemeenschap die zich niet op hun gemak voelen in een van de hokjes *lady of gentleman*, staat in de huidige maatschappij onder druk, net als die ten opzichte van de mensen van kleur met wie Bowie zich in de studio en op het podium omringde. Laten we zijn les niet vergeten: ook de ‘anderen’, die vele levens, zijn welkom.

I David Jones

Het eerste van de vele levens die David Bowie leidde, is dat van David Robert Jones. Onder die naam wordt hij op 8 januari 1947 geboren in de Zuid-Londense wijk Brixton. Dat betekent al meteen dat er atypische jonge jaren zullen volgen, want Brixton was in de Tweede Wereldoorlog zwaar onder vuur van de Duitsers komen te liggen. Nog voordat de oorlog begon, in 1939, werden de inwoners ervoor gewaarschuwd dat de wijk in de ‘frontlinie’ zou komen te liggen en werden er schuilplaatsen aangelegd. Vanaf 1944 is vooral Brixton doelwit van de beruchte V1’s: tussen juni 1944 en maart 1945 komen 83 inwoners van de wijk om als gevolg van 21 inslagen van deze ‘vliegende bommen’.

De inslagen bepalen letterlijk het decor van de vroege jeugd van David Jones. Kinderen die kort na de oorlog in Brixton opgroeien, spelen in ruïnes van verwoeste gebouwen en in kraters die door de inslagen zijn veroorzaakt. David zal later het woord ‘dystopisch’ voor dat decor gebruiken. Ook al verhuist hij snel, zijn leven(s) lang zal hij zichzelf een ‘Brixton boy’ blijven noemen.

De omgeving van David Jones’ jonge jaren is misschien nachtmerrieachtig, de jonge jaren van zijn vader waren pas écht een nachtmerrie. Haywood Stenton Jones, roepnaam John, wordt in 1912 geboren in Doncaster, in Yorkshire. Zijn vader sneuvelt tijdens de Slag om de Somme, zijn moeder overlijdt kort daarop aan